
Redactioneel

Om de twee jaar wijdt Over.Werk een volledig magazine aan de eindeloopbaan. Het themanummer dat u nu in handen heeft, bundelt nieuwe cijfers, verse inzichten en spitante opinies van stakeholders. Een nummer dat zichzelf als het ware vulde: de recente federale en Vlaamse beleidsinitiatieven plaatsten de eindeloopbaan weer in het brandpunt van de actualiteit, soms zelfs in het oog van de storm ... genoeg stof dus voor een reeks interessante analyses en pertinente reflecties.

Een eerste katern vormen zes artikels in het kader van het CARLE-project “**De impact van individuen, organisaties en instituties op de lengte van de loopbaan**”. Anneleen Forrier, Luc Sels en Jasmijn Nuys analyseren de impact van de institutionele context op de hertewerkstellingskansen van 50-plussers. Een opmerkelijk bevinding is dat het reduceren van werkloosheidsuitkeringen niet de meest geschikte weg is om de hertewerkstellingskansen op te krikken. Hoe de kansen op werk voor 50-plussers dan best wel aangepakt worden, leest u in deze eerste bijdrage. In een tweede artikel onderzoeken Sophie De Winne, Ilke Van Beveren, Luc Sels en Jasmijn Nuys voor ons de relatie tussen de gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand van organisaties en hun arbeidsproductiviteit. De optimale gemiddelde leeftijd blijkt niet voor alle sectoren dezelfde te zijn. Hanne De Preter, Dorien Van Looy en Dimitri Mortelmans stellen vast dat ook de timing van pensionering verschilt tussen sectoren. Ze plaatsen hun bevindingen voor Vlaanderen en België in een Europees perspectief. Vervolgens neemt deze onderzoeksequipe de effecten van arbeidsduurvermindering op de pensioneringsintenties van 50-plussers onder de loep. Recente hervormingen op het vlak van pensioenen, loopbaanonderbreking en tijdskrediet worden meegenomen in de analyses. An De Coen, Anneleen Forrier, Nele De Cuyper en Luc Sels bestuderen vervolgens of het zoekgedrag van deelnemers aan outplacement verschilt naar

leeftijd. In welke mate worden zoekintensiteit en loonflexibiliteit beïnvloed door de ingeschatte kans op werk en het belang dat werkzoekenden aan werk hechten? Ine Willemse, Kristien Van Bruystegem, Jonathan Remue en Ans De Vos gaan tot slot na welke initiatieven organisaties nemen inzake leeftijdsbewust personeelsbeleid, of deze acties proactief of eerder curatief zijn, en hoe werknemers tegenover dergelijke maatregelen staan.

Tegen 2020 zou 50% van de 55-plussers aan het werk moeten zijn. De katern ‘**boordtabel eindeloopbaan**’ start zoals gebruikelijk met een stand van zaken van verschillende indicatoren die kunnen helpen om deze doelstelling te bereiken. Wim Herremans, Raf Boey, Sarah Vansteenkiste, Gert Theunissen en Luc Sels onderzoeken of de voorbije jaren vooruitgang werd geboekt in het streven naar de 50%-doelstelling. Aan elke ‘drijfkracht’ om de werkzaamheid te verhogen wordt een groen, oranje of rood licht toegekend. In een tweede bijdrage simuleren Boie Neefs, Wim Herremans en Luc Sels de mogelijke gevolgen van de federale pensioenhervormingen voor de tewerkstelling en uitstroom van 55-plussers. De auteurs becijferen toekomstige evoluties volgens drie scenario’s. Ook Stijn Braes, Wim Herremans en Luc Sels staan stil bij de recente pensioenhervormingen. De leeftijd- en loopbaanvoorwaarden voor een vervroegd pensioen worden geleidelijk opgetrokken. Aan de hand van gegevens over werknemers die in 2007 vervroegd op pensioen gingen, maken zij een inschatting van de potentiële impact van deze aanpassingen. Sarah Vansteenkiste, Marijke Verbruggen en Luc Sels brengen verslag uit van een studie naar het kwantitatief en kwalitatief zoekgedrag van werkloze 50-plussers. Een bespreking van verschillende succesindicatoren leert ons ook wat al dat gezoek naar jobs concreet opbrengt. De boordtabel eindeloopbaan sluiten we af met een uitgebreide epiloog van Luc Sels. Hierin plaatst hij een aantal eyecatchers uit

de artikelenreeks in hun ruimere beleidscontext en formuleert hij een reeks denkpijlers die het eindeloopbaandebat verder kunnen inspireren.

In een ruime katern 'Open debat' laten we een keur aan beleidsmakers en belangenvertegenwoordigers hun licht schijnen over de eindeloopbaan. We starten met een informatieve bijdrage. De Vlaamse sociale partners en de Vlaamse Regering sloten begin dit jaar een loopbaanakkoord af, met als centrale doelstelling meer mensen aan de slag krijgen, in gemiddeld langere loopbanen en in meer werkbare jobs. Lieve De Lathouwer licht voor ons de 'strategische actielijnen' uit het akkoord toe. Fons Leroy en Katia Grosemans gaan in hun artikel dieper in op een van de centrale punten uit het Vlaamse loopbaanakkoord, namelijk de activering van oudere werklozen. Ze geven een overzicht van hoe de activering van werkloze 50-plussers het laatste decennium is geëvolueerd en reflecteren over de nog af te leggen weg. Dirk Malfait brengt aan de hand van een simulatiemodel de vergrijzingsproblematiek in de social profit in kaart. Hij besluit dat klassieke antwoorden niet volstaan om de grote vraag naar personeel in de nabije toekomst op te vangen. Voor Bjorn Cuyt begint de eindeloopbaanproblematiek al bij de initiële intrede op de arbeidsmarkt. Hij

stelt de vraag of het huidige beleidskader geschikt is om met gediversifieerde loopbanen om te gaan. Het antwoord is negatief. Namens Unizo geeft hij enkele aanzetten voor nieuwe beleidsmatige benaderingen van de eindeloopbaan. Na de werkgevers laten we ook de werknemersorganisaties aan het woord. Gert Truyens, Peter Van der Hallen en Philippe Diepvents presenteren in een gemeenschappelijk artikel de visie van de drie grote bonden op het eindeloopbaanbeleid. Zij pleiten voor een (dringende) voluntaristische aanpak op vijf terreinen. In een volgende bijdrage geeft Vlaams minister van Werk Philippe Muyters zijn visie op te verwachten ontwikkelingen op het vlak van werk en loopbanen. Hij treedt hiervoor in gesprek met zijn communicatie-adviseur Marc Geenen. Afsluiten doen we met een artikel over recente hervormingen van het *federale* eindeloopbaanbeleid. Jan Vanthuyne geeft een handig overzicht van geplande en reeds goedgekeurde maatregelen, die allemaal finaal als doel hebben om de Belg langer beroepsactief – en als het even kan aan het werk – te houden.

Veel leesplezier!

Het redactieteam